

SINH VIÊN
ĐHQGHN

ETEINNER MAHLER

TÔI ĐÃ TRƯỞNG THÀNH
TỪ MỘT

"TỐT ĐEN"

👍 QUÝ HIÊN

ETIENNE MAHLER - MỘT DU HỌC SINH
NGƯỜI ĐỨC ĐƯỢC COI LÀ "HIỆN TƯỢNG"
TRONG MÙA TỐT NGHIỆP NĂM NAY Ở
ĐHQGHN KHI VIẾT KHÓA LUẬN BẰNG
TIẾNG VIỆT ĐẠT ĐIỂM 10.

TỪ QUÁ KHỨ "LÊU LỔNG"...

Cách đây 8 năm, bạn là sinh viên ở Đức, học ngành nhân học, và học tiếng Trung. Nhưng rồi bạn đến Việt Nam và ở lại học Khoa Việt Nam học - Tiếng Việt. Điều gì đã xảy ra vậy?

Tháng 9/2014, tôi sang Việt Nam trong một chương trình trao đổi sinh viên (SV) giữa ĐH Göttingen với Trường ĐH KHXH &NV, ĐHQGHN. Khi đó tôi đang là SV năm thứ nhất theo học ngành nhân học và tiếng Trung của ĐH Göttingen. Chương trình 6 tháng, nhưng tôi xin ở lại thêm 1 năm. Sau 1 năm đó, tôi quyết định bỏ học ở Đức để ở lại Việt Nam, học tiếng Việt.

Năm 2017, khi vừa tròn 30 tuổi, tôi trúng tuyển vào Khoa Việt Nam học và Tiếng Việt của Trường ĐH KHXH&NV và vừa tốt nghiệp đại học khi 34 tuổi.

Bạn bắt đầu học Đại học ở Đức khi 26 tuổi? Trước đó thì sao?

Hồi nhỏ tôi chỉ là một con "tốt đen". Tôi từng là một học sinh rất kém, một học trò lêu lổng. Học xong cấp 2, tôi đi học nghề rồi làm quản lý trong một khách sạn. Sau khi đi làm một thời gian, vì muốn thi vào Đại học nên tôi quay trở lại học phổ thông tại trường trung học buổi tối St. Georg ở Hamburg, ban ngày tôi vẫn đi làm.

Vì sao bạn đã có việc làm tốt, ổn định, mà vẫn quay trở lại học phổ thông để thi vào ĐH, học một ngành không liên quan tới công việc đã làm trước đó?

Tôi từng là một học sinh hơi hư. Khi đi làm việc ở một khách sạn, tôi đã gặp một số người bạn, họ nói cậu thông minh đấy, sao không

thử đọc sách? Vậy là tôi bắt đầu thử đọc những cuốn sách đầu tiên, vào những năm 20 - 21 tuổi. Sách đã mở ra cho tôi một thế giới khác, nó khiến tôi bắt đầu có mong muốn khám phá, tìm hiểu cuộc sống ở thế giới này.

Vì thế mà tôi thấy mình cần phải học Đại học và đã tốt nghiệp cấp 3 loại xuất sắc (14,3/15 điểm). Năm đó tôi 26 tuổi.

Bạn làm gì để kiếm tiền?

Theo luật pháp của Đức, trẻ 14 tuổi đã được phép làm một số việc nhẹ nhàng. Nhưng tôi còn đi làm sớm hơn một chút. Công việc đầu tiên của tôi là đi phát giấy quảng cáo, sau là rửa ô tô. Tôi còn thử làm nhân viên siêu thị nữa.

Bố mẹ ly hôn khi tôi chỉ mới mấy tháng tuổi, tôi sống với bố nhưng quan hệ giữa tôi và bố nói chung không tốt lắm. Đó là lý do tôi đi làm khá sớm. 17 - 18 tuổi tôi đã có nhiều tiền riêng, có 2 ô tô.

... ĐẾN ƯỚC MƠ TRỞ THÀNH GIÁO SƯ

Quay lại câu chuyện bắt đầu đi học đại học. Bạn đã chọn ngành nhân học, rồi còn học tiếng Trung nữa. Vì sao vậy?

Lúc đó, chỉ đơn giản là tôi thích tìm hiểu những nền văn hóa khác với văn hóa Đức, nên học tiếng Trung. Khi sang Việt Nam thì "phải lòng" Việt Nam luôn. Còn bây giờ tôi thấy thích công việc viết lách, nghiên cứu. Cho nên có thể tôi sẽ là nhà báo, hoặc nhà nghiên cứu khoa học. Thậm chí, mai sau tôi có thể sẽ thành giáo sư. Nhưng đó là một con đường dài. Trước mắt, có thể tôi sẽ học tiếp lên thạc sĩ, rồi tiến sĩ.

Bạn đã bỏ dở chương trình học Đại học bên Đức để ở lại Việt Nam, học tiếng Việt, rồi học Đại học ở Việt Nam. Bạn đã bắt đầu cuộc sống ở đây như thế nào?

Năm đầu tiên ở Việt Nam là thời gian tôi

Eteinne, 34 tuổi, sinh tại thành phố Htôimoor, Đức. Theo học Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân văn, ĐHQGHN khóa 2017 - 2021 và là gương mặt nổi bật trong nhiều hoạt động. Anh đạt Giải Nhì sinh viên nghiên cứu khoa học cấp ĐHQGHN, sau khi đạt Giải Nhất cấp trường của Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân văn.

Trong buổi bảo vệ khóa luận năm 2021, Hội đồng bảo vệ khóa luận đều thống nhất cho điểm 10 công trình "Giáo dục kỹ thuật số tại Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQGHN: Hiện trạng, kì vọng và định hướng phát triển" của Eteinne. Đây là thành tích khá hiếm hoi đối với một sinh viên nước ngoài học cử nhân tiếng Việt tại ĐHQGHN.

được hưởng một học bổng khá tốt của chính phủ Đức, khoảng 30 triệu đồng/tháng. Đó là học bổng dành cho chương trình cử nhân, nghĩa là tôi được đảm bảo tài chính suốt thời gian học đại học. Khi quyết định ở lại Việt Nam thì tôi phải bỏ chương trình.

Nhưng như tôi đã nói ở trên, tôi có khả năng kiếm tiền - tự lập từ nhỏ. Khi còn ở Đức, tôi mở một công ty nhỏ chuyên thiết kế trang web (tôi tự học thiết kế website từ cách đây 10 năm). Khi sang Việt Nam, tôi vẫn duy trì công ty đó nhưng làm việc online, khách hàng chủ yếu ở Đức và một số nước châu Âu.

Về sau, tôi còn làm việc (biên tập viên tiếng Anh) với 2 tạp chí khoa học, một của Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam, một của Trường ĐHQGHN, và một vài việc tự do khác liên quan đến dịch thuật.

Đang từ một thanh niên Đức có cuộc sống sôi động trở thành một thanh niên chăm đọc sách, thích viết lách, lại còn làm việc kiếm tiền, bạn có thấy khó khăn?

Ở Đức, có một thời gian dài cuộc sống của tôi rất sôi động. Hồi đó, tôi đi chơi sớm nhất lúc 11 giờ đêm, thậm chí 1 giờ sáng mới đi, 6 - 7 giờ sáng mới về. Còn giờ đây, tôi sống rất chín chu. Mỗi ngày tôi làm việc 10 - 12 tiếng là bình thường.

Tôi cũng tự nhận thấy những thay đổi trong cuộc sống mình thật dữ dội. Nhưng vì xuất phát điểm của tôi thấp nên tôi phải cố gắng rất nhiều thì mới đủ năng lực - kiến thức làm được những gì mình thích.

Điều gì của văn hóa Việt Nam cuốn hút nhất với bạn?

Ban đầu, đơn giản vì nó là một nền văn hóa hoàn toàn khác với Đức.

Sau đó, tôi nhận thấy nó thực sự thú vị. Con người nơi đây rất thân thiện. Xuất phát điểm nền kinh tế Việt Nam thấp, nhưng lại phát triển rất nhanh về công nghệ. Chẳng hạn ngay tại Việt Nam hiện giờ, bạn có thể sử dụng điện thoại 5G.

Một ví dụ mà tôi thấy văn hóa Việt Nam rất hay, đó là vấn đề tôn giáo. Ở Đức, mỗi người chỉ có một tôn giáo và mọi người thường khá nghiêm khắc với việc này. Còn ở đây thì... thoải mái. Bạn vẫn theo Kitô giáo, nhưng vẫn có bàn thờ tổ tiên trong nhà. Có nhiều biểu hiện tín ngưỡng nếu nhìn từ vẻ ngoài thì chẳng thể kết hợp được với nhau nhưng ở Việt Nam người ta chấp nhận hết. Tôi thấy đặc điểm này thực sự rất thú vị.

Người Việt khi nghĩ về Đức thì nghĩ đó là một xã hội rất phát triển, ổn định và tốt đẹp. Thực tế, nước Đức tuy giàu nhưng nhìn chung đời sống kinh tế - xã hội phát triển khá chậm. Việt Nam thì lại khác. Tôi thực sự thích nhìn thấy sự phát triển rất rõ rệt trong từng gia đình Việt mà tôi quen biết. Tôi biết họ khi họ còn nghèo, giờ họ khá lên hẳn, và điều đó thật là vui.

Nhưng có một điều tôi thấy giữa Đức và Việt Nam ngày càng gần nhau hơn, do sự phát triển ngược lại từ hai phía. Đó là các phụ huynh ở Đức bắt đầu chăm sóc trẻ con nhiều hơn. Ngày xưa ở Đức, trẻ 6 tuổi phải tự đi học. Nhưng ngày nay, ngày càng có nhiều phụ huynh đưa con đến trường. Nghĩa là văn hóa gia đình ở Đức đang dần thay đổi. Còn ở đây thì thay đổi theo chiều ngược lại, phụ huynh đỡ "o bế" con cái hơn.

Được biết, dù khóa luận tốt nghiệp của bạn được đánh giá rất cao nhưng bạn lại có ít thời gian cho việc đó?

Là do trước đó tôi chọn một đề tài khác. Nhưng rồi tôi thấy không phù hợp nên thay đổi, chuyển sang đề

tài "Giáo dục kỹ thuật số tại Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQGHN: Hiện trạng, kỳ vọng và định hướng phát triển".

Trong khoảng 2 tháng, tôi hoàn thành khóa luận 4 chương, 127 trang, kèm theo 600 trang phụ lục (là các bản phỏng vấn tôi thực hiện với các đối tượng nghiên cứu). Viết xong, tôi được 2 người bạn VN giúp sửa chính tả. Trước khi nộp, tôi nhờ cô giáo hướng dẫn đọc góp ý. Cô bảo cách viết không sai nhưng hơi kỳ lạ, giống cách viết của phương Tây, kiểu như vẫn còn phong cách người nước ngoài viết tiếng Việt. Cô hỏi có muốn sửa không nhưng tôi xin giữ lại.

Bạn có bất ngờ vì khóa luận được đánh giá cao?

Trong quá trình làm, tôi biết mình đang làm tốt. Vì đây là đề tài tôi tâm đắc, nó có ích, tính ứng dụng cao. Nhưng tôi cũng bất ngờ khi nó được đánh giá cao đến thế.

GIÁO SƯ... ĐEO KHOEN

Bạn muốn học tiếp lên thạc sĩ rồi tiến sĩ, nghĩa là phải cần tới 6 năm nữa, khi bạn đã 40 tuổi, thì mới bắt đầu xây dựng sự nghiệp trong giới hàn lâm. Liệu như thế có quá muộn?

Đây là một câu hỏi rất hay. Cách đây 8 năm, khi tôi dự phỏng vấn để xét học bổng ở Đức, người ta hỏi: Giờ bạn đã 26 tuổi, bạn có biết mình phải làm gì hay không? Tôi trả lời: Không!

Giờ tôi vẫn thế, vẫn đang trong hành trình khám phá bản thân. Điều đó không có lúc nào là muộn cả. Với những gì tôi đã và đang có, tôi thấy mình đang được sống một cuộc đời thú vị. Nó giúp cho tôi thấy mọi thứ đang diễn ra đều rất hay. Tôi không sống vì tương lai, với hy vọng là tương lai sẽ tốt hơn. Tôi cố gắng với mọi việc trong hiện tại, vui với nó. Tất nhiên, tôi vẫn mong muốn được hạnh phúc vào tương lai, chỉ có điều tôi không chỉ tập trung vào điều đó.

Nếu mai sau thành giáo sư thì có phải bạn sẽ là một giáo sư đầu tiên (ít nhất ở Việt Nam) đeo khoen trên vành tai, trên môi? Và bạn có nghĩ đến việc thế là mình sẽ phá vỡ hình ảnh một trí thức mà thường người ta hình dung là phải có vẻ ngoài nghiêm trang?

Trong cả cuộc đời của mình, tôi phá vỡ rất nhiều hình ảnh, và tôi cũng thấy thích thú khi bị nhắc đến điều đó. Tôi ăn mặc có vẻ không giống một sinh viên tốt, nhưng điều đó không ngăn cản tôi trở thành một sinh viên tốt. Tôi ăn mặc thế nào, tôi làm tốt công việc của mình hay không, đó là 2 chuyện khác nhau.

Bạn có nói về việc bạn bắt đầu việc đọc sách những năm 20 - 21 tuổi. Bạn có nhớ cuốn đầu tiên mà bạn đọc là gì?

Tôi chỉ nhớ về cuốn sách đầu tiên mà tôi thích, sau một số cuốn tôi không thích.

Đó là Thế giới của Sophie (Sophie's World) của Jostein Gaarder, một nhà văn Na Uy. Nội dung cuốn sách nói về hành trình tìm hiểu triết học phương Tây của một bé gái, với sự giúp đỡ của một nhà triết học già. Tôi đã bị cuốn hút bởi cuốn sách này. Nhờ cuốn sách đó, sau này tôi đã tìm đọc rất nhiều sách về triết học.

Cảm ơn Etienne Mahler!

